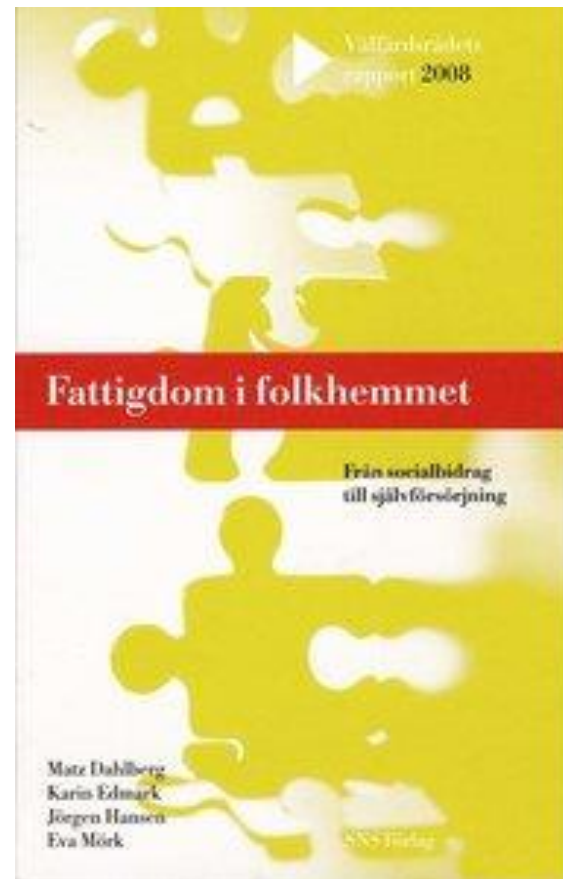
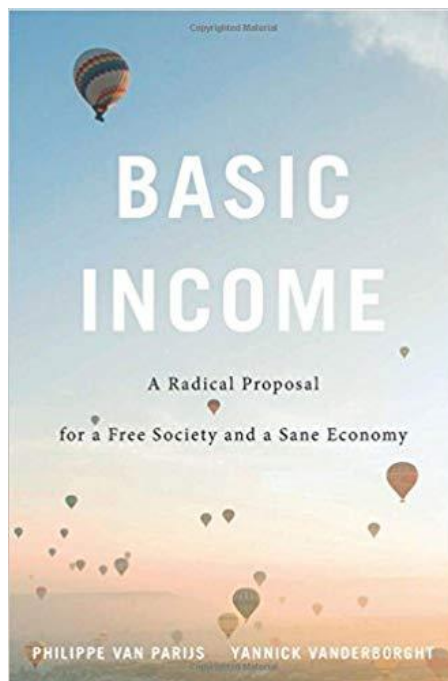
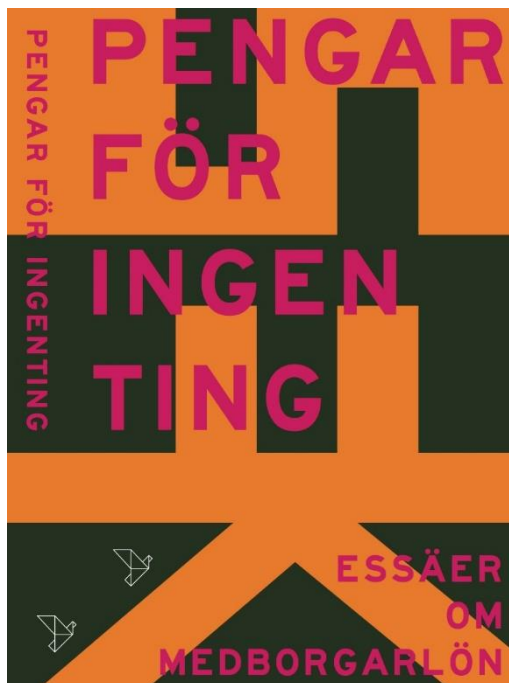

Basinkomst: radikal utopi eller realistisk välfärdsreform?

Andreas Bergh, LU & IFN

För den som vill veta mer!

Vad är medborgarlön/basinkomst?

- "en fast summa pengar som betalas ut på individnivå utan krav på motprestation"
- Många varianter:
- Nivå?
- Vem? (medborgare/hushåll/barn)?
- Relation till existerande trygghetssystem
- Ska alla få (samtidigt som alla betalar skatt), eller är det viktiga att alla har rätt till stödet?

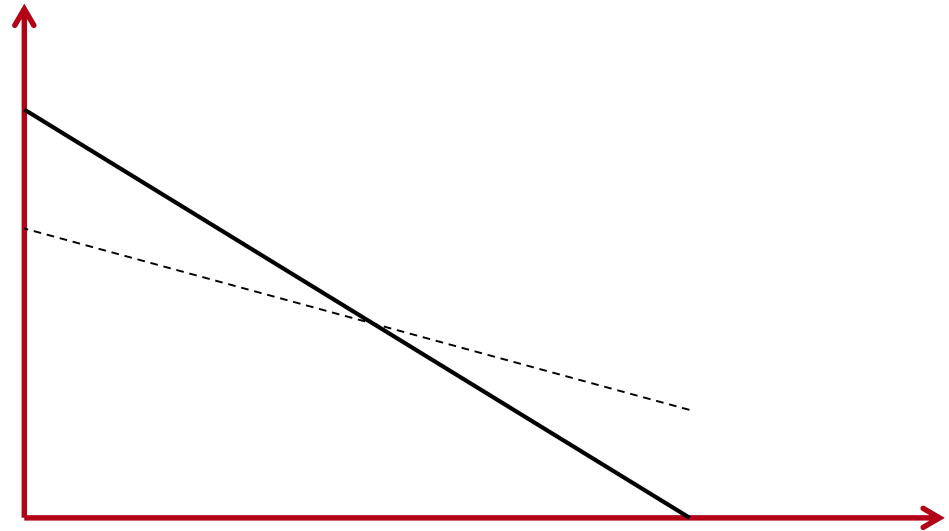
Vem gillar tanken och varför?

- Tillskyndare och motståndare finns både till vänster och till höger
- Frihetlig vänster gillar idén att människor dekommodifieras...
- Men (mer) revolutionär vänster ser BI som överklassens sätt att hålla underklassen lugn
- Bland liberaler (i ekonomisk bemärkelse) uppskattas enkelhet och stärkta arbetsincitament (jämfört med existerande system)...
- men invändningar finns mot att vissa försörjer sig på andras arbete.

Vad är det egentligen vi är oeniga om? Ett försök att separera det deskriptiva från det normativa

- 1) Budgetrestriktionen medför att en BI inte kan vara för hög

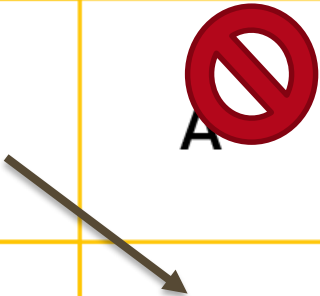
Arbetsproducerat materiellt välstånd

Fritid

- 2) Budgetrestriktionen implicerar en avvägning mellan nivå och villkorning

		Villkorning	
		Hög	Låg
Nivå	Hög	B	A
	Låg	D	C

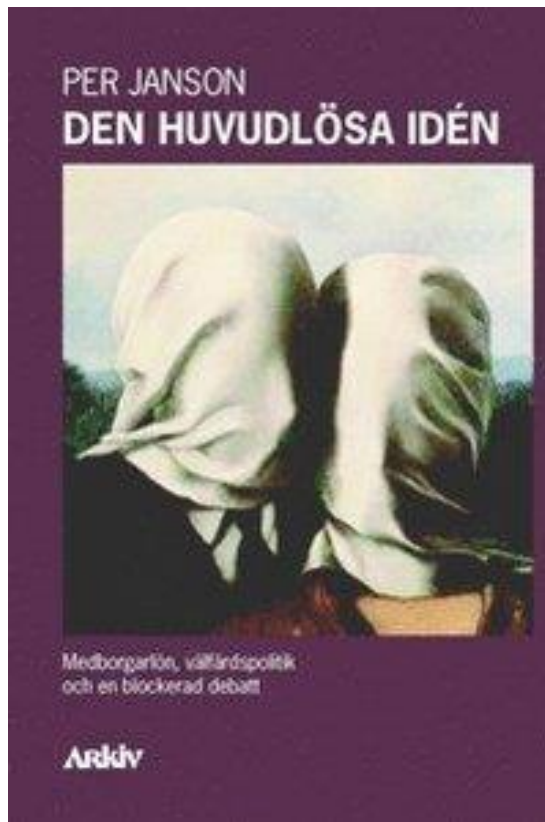

3) Det svenska systemet fungerar de facto enligt principen för BI, men på en låg och oklar nivå

- Vad ska vi göra med någon kan men vägrar arbeta, och håller på att svälta ihjäl?
- Resurser för att undvika svältdöd är de facto inte särskilt villkorade
- Jfr socialtjänstlagen om "akut nödläge"

Varför diskuteras inte BI på allvar?

- Förslaget har stöd både till höger och till vänster, är i vissa varianter fullt genomförbart och till viss del något vi redan har

		Villkorning	
		Hög	Låg
Nivå	Hög	B	😊
	Låg	D	C

Vilka nivåer är hållbara resp önskvärda?

- Basinkomst finns/har funnits/testats på många håll: Se wikipedia "Basic income around the world"
- Svårt att lära av experiment och andra länder
- Mer framkomligt att lära sig av små förändringar av existerande system

Politisk förändring sker oftast i små steg

- Lindblom, C. E. 1959. "The science of 'muddling through'." Public Administration Review 19: 79–88.
- Lindblom, C. E. 1979., Still muddling, not yet through "Public Administration Review", 39, pp. 517–526

Misstag i argumentationen för BI

- Drivs inte fram med nödvändighet av att maskinerna tar våra jobb
- eller av att vi stressar ihjäl oss på jobbet
- ej heller är det troligt att systemet förändras drakoniskt
- eller att en sådan förändring skulle lösa alla möjliga olika problem

Så... vad man göra om man gillar BI?

- Omfamna 'muddling through'
- Utgå från faktiska problem, hitta lösningar genom små reformer av existerande system
- Exempel:
- Svaga incitament för mottagare av ekonomiskt bistånd
- Oklarhet vad som avses med akut nödläge i synnerhet i relation till icke-medborgare
- A-kassan används både som omställningsförsäkring och skyddsnät

Ett konkret problem illustrerat

WORLD

Swedish police start clearing Roma camp deemed unsanitary by Malmo city authorities

Published November 03, 2015 · Associated Press

Migrants sit on the ground as police clear a camp after an evacuation, in Malmo, Sweden, Tuesday, Nov. 3, 2015. Swedish police on Tuesday evacuated a Roma camp in the southern city of Malmo after a months-long standoff between city authorities and about 200 people who had settled there without permission. Dozens of people remained in the squalid camp despite a weekend deadline to move out after local authorities declared it an environmental and public health hazard. (Drago Prvulovic/TT News Agency via AP) (The Associated Press)

STOCKHOLM — Swedish police have started clearing a Roma camp in Malmo after a months-long standoff between city authorities and about 200 people who had settled there without permission.

More from Fox News

Texas woman staged her own

Texas teacher in student-sex bust

'Frozen' actress Kristen Bell

Bob Massi breaks down 'dumbest'

Val Kilmer can't stop tweeting about Cate

Emily Ratajkowski poses nude

Utred och tydliggör vad kommuner ska göra vid akuta nödläge (oavsett medborgarskap)

Marginal effekter

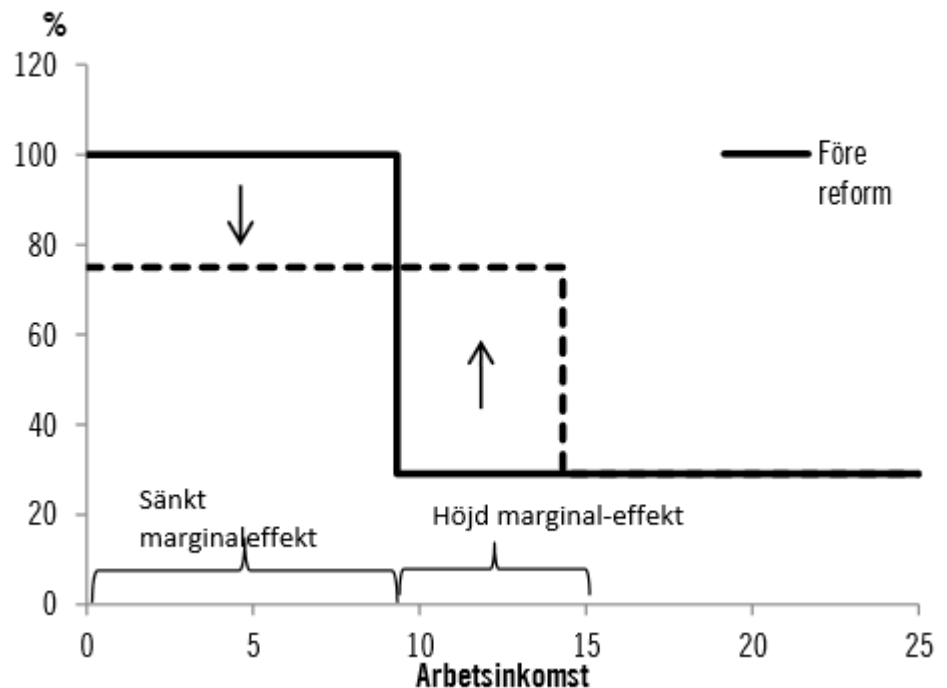

En liten (men dock) förändring

Sedan 1 juli 2013:
den som fått försörjningsstöd
under 6 månader och har
inkomster av anställning därefter
under 2 år, om han eller hon har
behov av ekonomiskt bistånd,
ska ha rätt till bistånd beräknat
med utgångspunkt från 75
procent av dessa inkomster, en
s.k. jobbstimulans.

Källa: Ds 2012:26

Figur 9.1

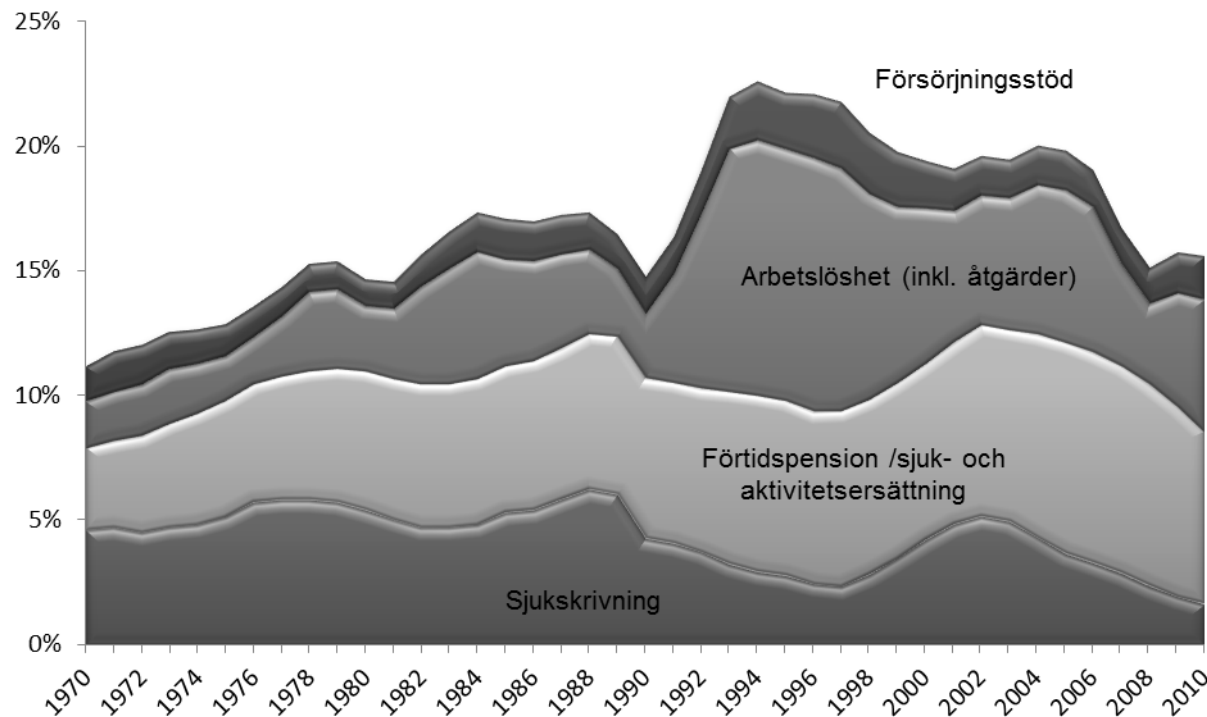

Radikal utopi eller realistisk välfärdsreform?

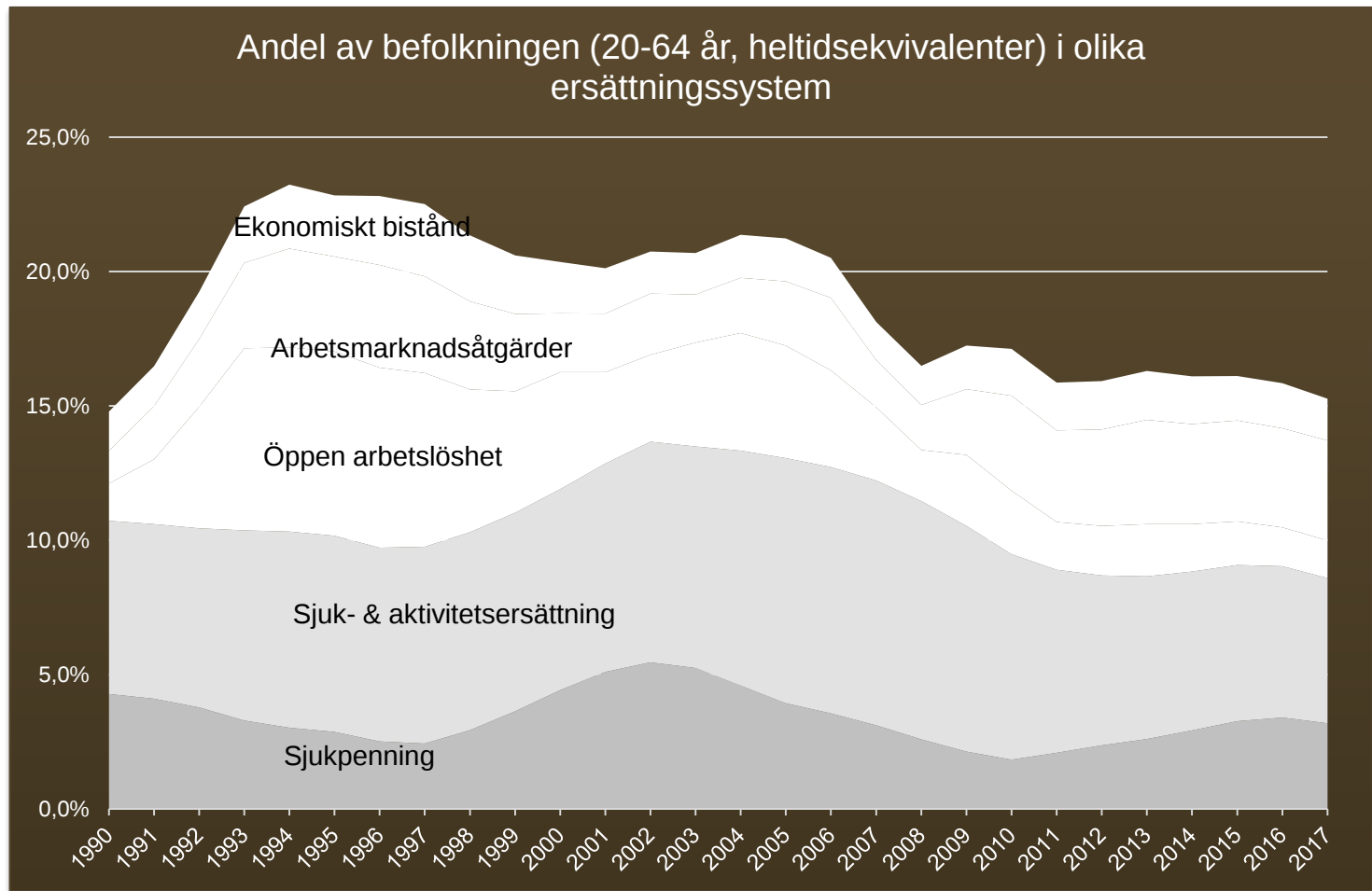
- Inte en stor, utan flera små & realistiska reformer!
- Ex boendekostnad som schablon
- I akassa och ekonomist bistånd: testa att erbjuda en lägre nivå men med färre villkor, och lär av resultatet.
- Högre men kortare akassa?
- Politisk förändring sker i små steg.
- *Keep muddling through!*

Referensbilder att ta fram vid behov

Andel vuxna (20-64 år) med försörjning från olika ersättningar (heltidsekvivalenter).

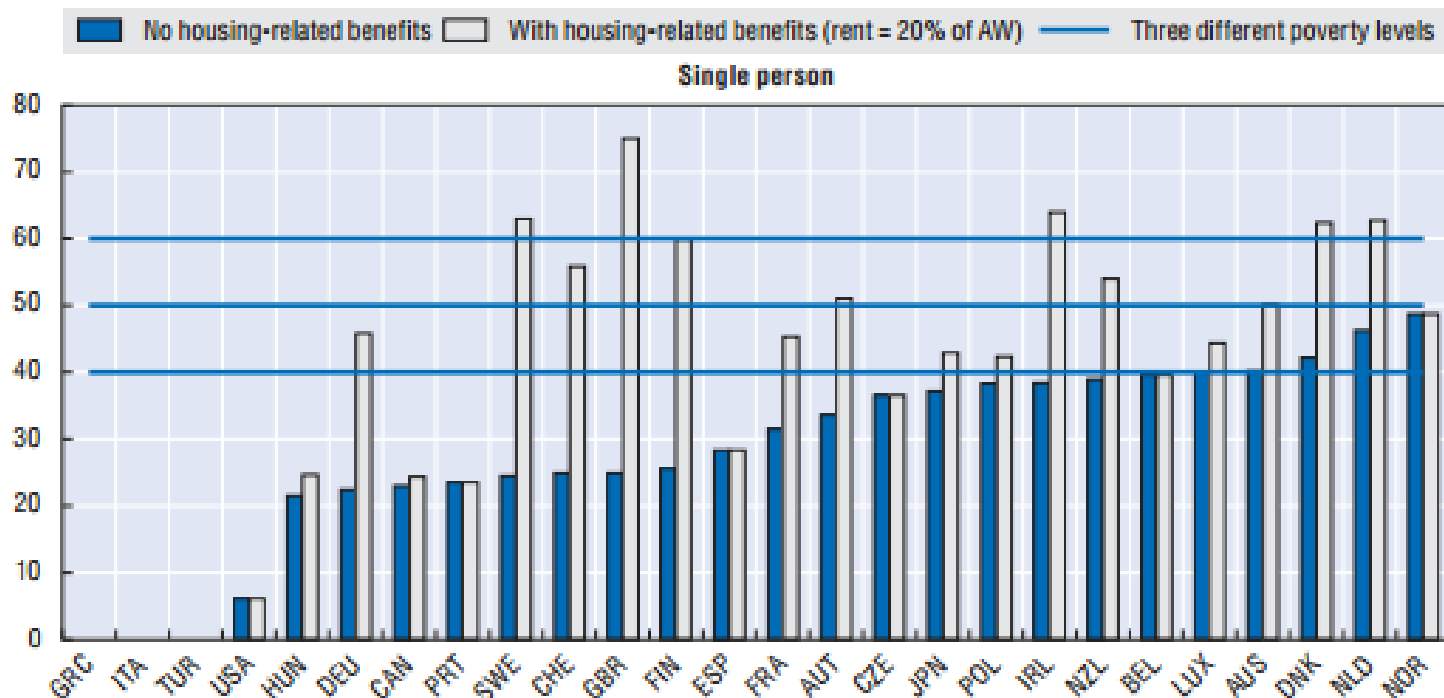

Fortsättning...

Svenskt "socialbidrag" i jämförelse

Figure 2.3. **Net incomes of social assistance recipients, 2005¹**
Percentage of median equivalent disposable household income²

Akassa högre – men hur länge kan man få akassa?

Inför valet 2006 lovade alliansen en ”jobbgaranti”

- ”Syftet med garantin är att med hjälp av individuellt utformade åtgärder så snabbt som möjligt hjälpa deltagarna in på den reguljära arbetsmarknaden. [...] Tyngdpunkten i jobbgarantin är att förbereda deltagarna för arbetslivet genom olika jobbsökande aktiviteter. Korta kompletterande utbildningar kan ingå liksom praktik och vissa samhällsnyttiga arbetsinsatser. Aktiviteterna ska ordnas av en mångfald auktoriserade anordnare. [...]
- Alla som deltar i jobbgarantin får en ersättning som uppgår till högst 65 procent av den förlorade arbetsförtjänsten, dock lägst grundbelopp och högst takersättningen. Den som inte vill delta förlorar rätten till ersättning.”

Jag blev nyfiken.

Hej, efter att ha läst er ekonomiska motion, har jag två frågor om jobbgarantin.

1. Vad är den stora skillnaden på jobbgarantin och det system vi har idag?
2. Ska den som säger nej till aktiviteterna i jobbgarantin ha rätt till socialbidrag?

(aktivitetsgaranti)

Mailade våren 2006.
Inväntar fortfarande svar.

Facit?

Arbetsförmedlingens lotsar kan ha rekryterat till IS

Avtalet med samtliga etableringslotsar sägs nu upp av Arbetsförmedlingen. Enligt Expressen beror det bland annat på misstänkt rekryteringsverksamhet till IS.

"Ja, fas 3, säger han. Vem kan gilla fas 3? Det är det väl ingen som gör?"

Littorin, intervjuad av Roland Paulsen, Arena (2014)

<http://www.dagensarena.se/magasinetarena/arbetslinjen-vid-vags-ande/>

Nu finns istället sk extratjänster

MALMÖ 6 januari 2019 20:00

Panikrekrytering av arbetslösa skulle spara 48 miljoner åt Malmö stad

Årets två sista månader försökte Malmö stad rekrytera 500 långtidsarbetslösa till "extratjänster" – en arbetsmarknadsåtgärd som upphörde vid årsskiftet. Men många av de nyanställda sitter fortfarande hemma. Fast nu med lön från staten istället för försörjningsstöd från kommunen.

Jens Mikkelsen

FÖLJ SKRIBENT

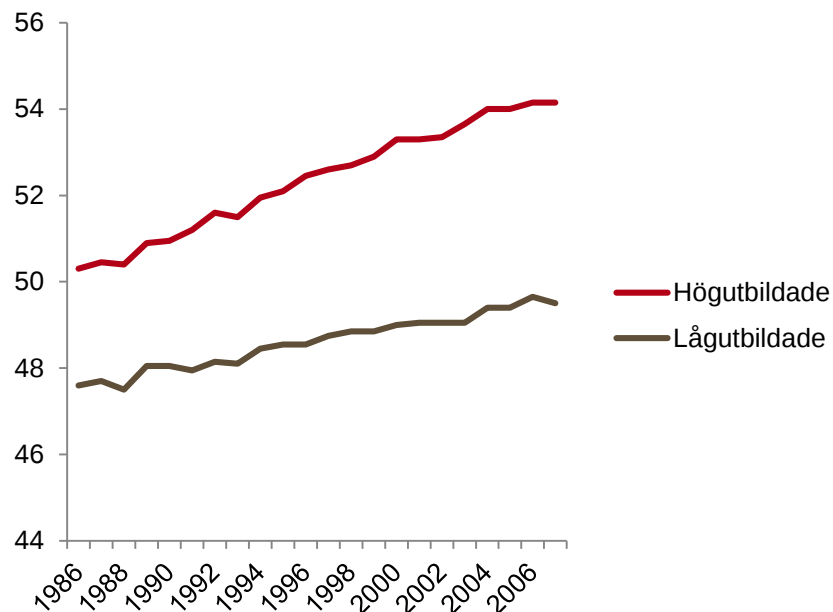
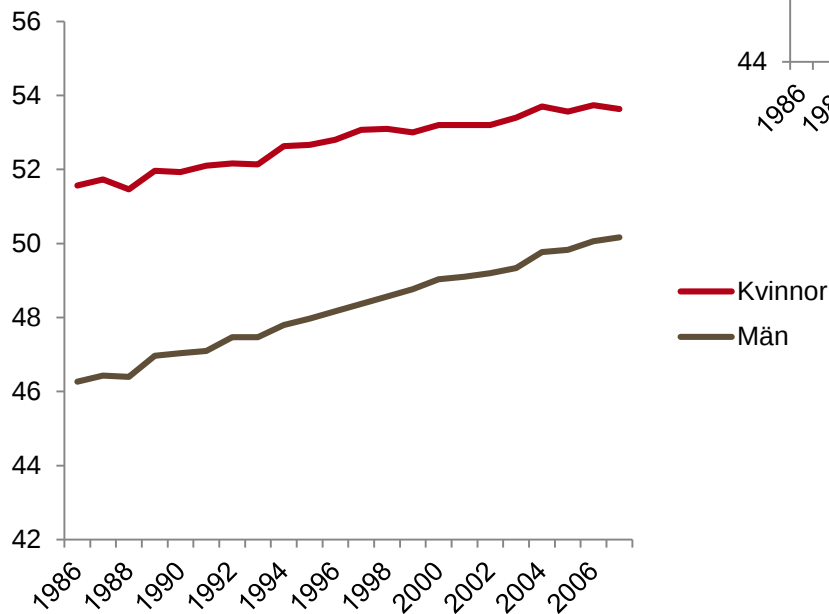
Vänta nu...

- Måste vi inte kraftigt minska arbetstiden eftersom vill håller på att arbeta ihjäl oss?
- Måste vi inte införa medborgarlön eftersom robotarna snart tagit våra jobb?

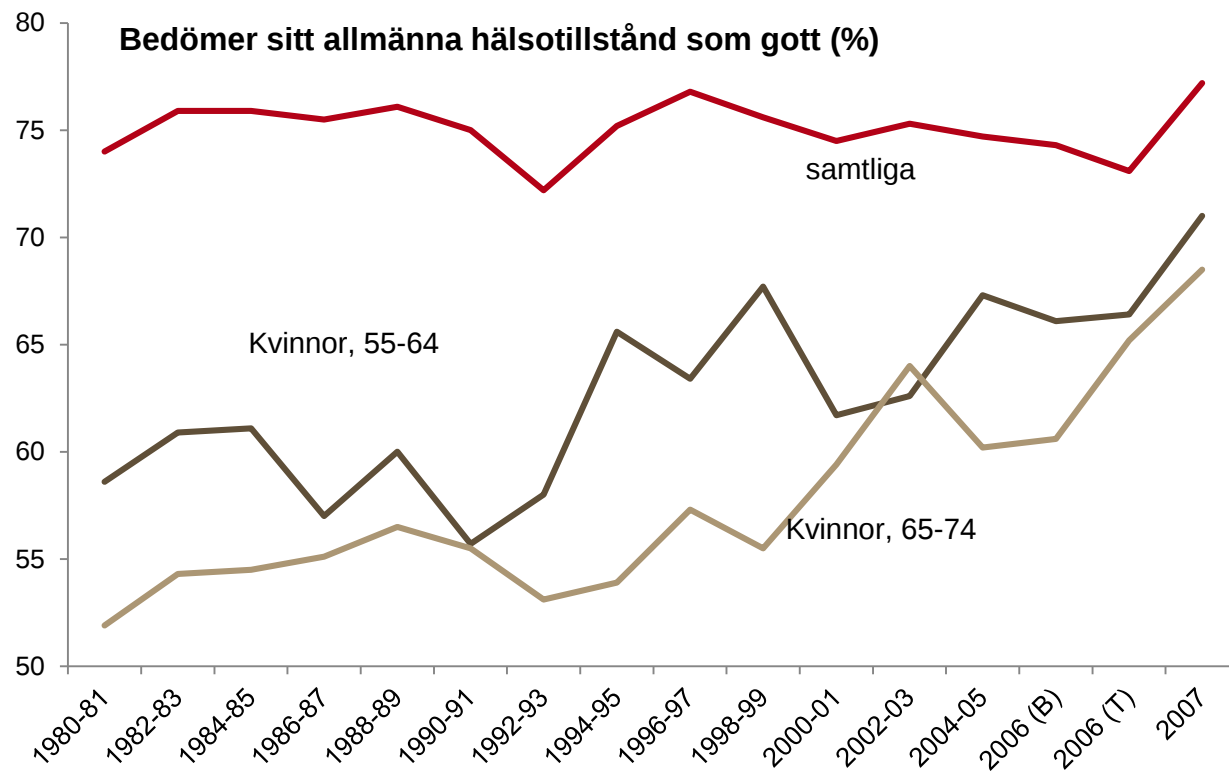
Objektiv hälsa

...för låg- och högutbildade

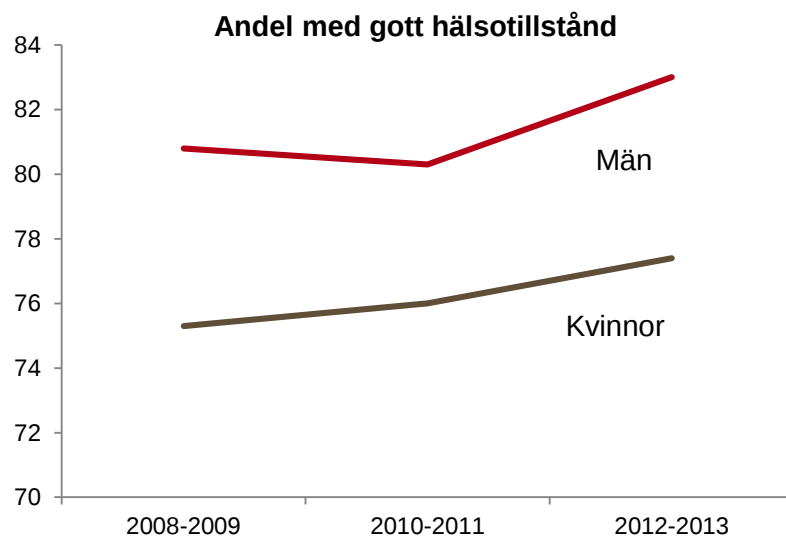
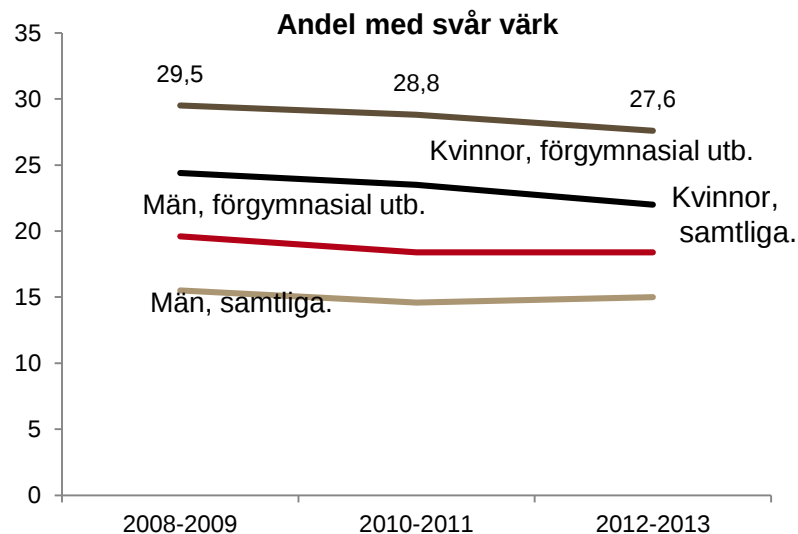
Förväntad återstående
livslängd vid 30 års
ålder för kvinnor och
män

Subjektiv hälsa 1980-2007

Subjektiv hälsa 2008 - 2013

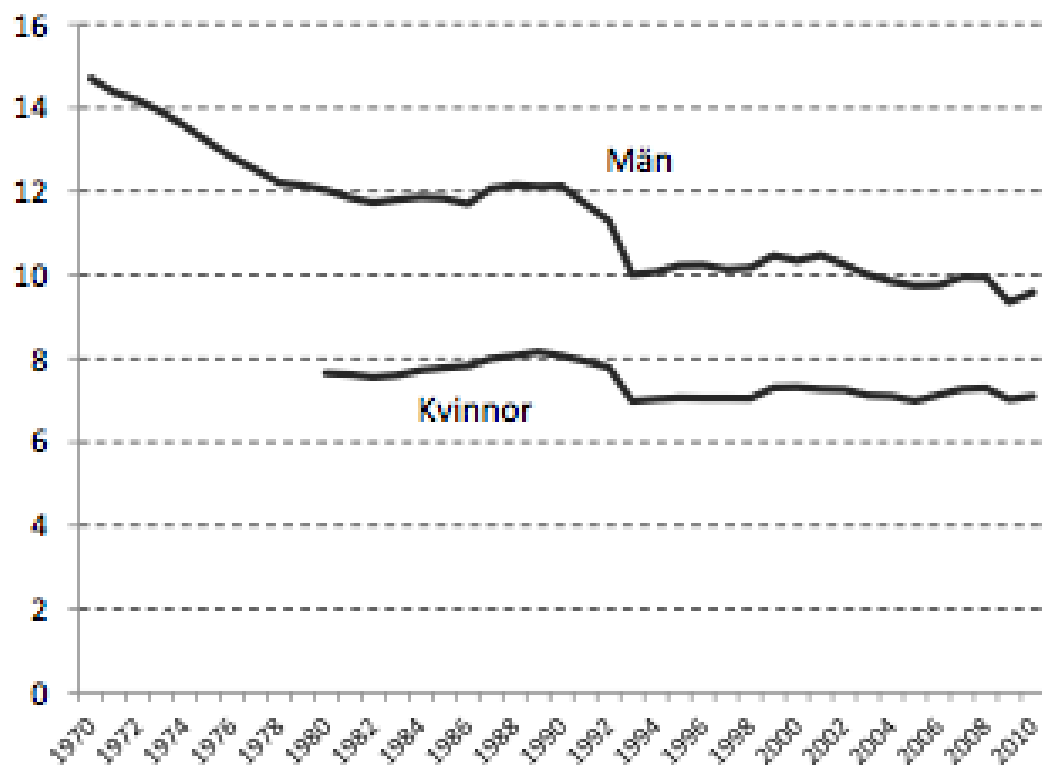

Robotarna då?

- Maskiner har redan tagit massor av jobb
- Bl a därför mår vi allt bättre och arbetar allt mindre.
- Andel av livet i lönearbete:
- $\frac{1}{2} \times \frac{5}{7} \times \frac{1}{3} \approx 12\%$.

Diagram 5.8 Andel av livets timmar som man arbetar.

Procent

Källa: SCB, egna beräkningar.

Samma trend även
före 1970 (längre
semester, ökad
livslängd)

Källa: SOU 2012:28

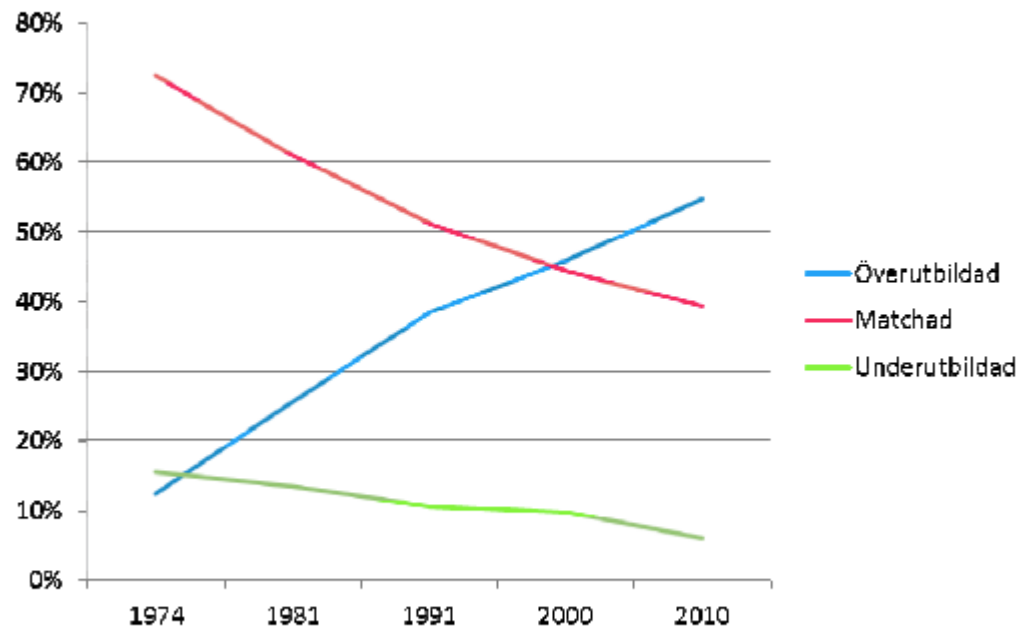
Gör ökade krav på utbildning folk överflödiga?

- Teknisk utveckling kan även sänka kunskapskraven

Källa: underlagsrapport 12 till socialförsäkringsutredningen

Figur 1.7. Matchning, överutbildning och underutbildning, 1974-2010. Andelar av alla anställda.

Källa: Egen analys på basis av LNU 1974–2010

Historisk utveckling

- Många jobb försvinner pga automatisering
- Andra uppstår pga automatisering
- Vi tar ut vinsterna både som materiellt välstånd och som fritid
- Vinsterna ojämnt fördelade på flera sätt (kapital vs arbete) -> fördelningsfrågor centrala
- Tillverkningsindustrin minskar, dokusåporna ökar.

Slutsats:

- Medborgarlön drivs inte fram med nödvändighet av den tekniska utvecklingen.
- Medborgarlön är inte svaret på något akut folkhälsoproblem.